

ДЗЯРЖАЎНАЯ ўСТАНОВА ПА НАВУКОВА-
МЕТАДЫЧНЫМ ЗАБЕСПЯЧЭННІ ўСТАНОЎ
АДУКАЦЫ ГОРАДА МАГІЛЁВА

Паэтычны зборнік

*“Спроба
пяра”*

Выпуск 2

Магілёў 2020

Паважаныя сябры!

Вы трымаеце ў руках зборнік творчых работ вучняў “Спроба пярэ”. У яго ўвайшлі творы конкурсу юных паэтаў, які быў вось ужо другі раз праведзены ўпраўленнем па адукацыі Магілёўскага гарвыканкома, Дзяржаўнай установай па навукова-метадычным забеспячэнні ўстаноў адукацыі горада Магілёва. Конкурс праводзіўся з мэтай выяўлення і падтрымкі таленавітых у галіне літаратурнай творчасці вучняў, развіцця іх творчых здольнасцей, папулярызацыі беларускай мовы і пашырэння сферы яе выкарыстання.

Са старонак гэтага зборніка гаворыць з вамі душа маленькіх беларусаў. У сваіх работах вучні стараліся выказаць любоў да сваёй Радзімы, яе прыроды, гісторыі, свайго горада, любоў да роднай мовы, такой прыгожай і пяшчотнай, вобразнай і сакавітай, а таксама прысвячалі вершы гераічным старонкам мінулага Магілёўшчыны, слаўным людзям Беларусі. Творы ўражваюць не толькі разнастайнасцю творчых індывідуальнасцей, але, перш за ўсё, свежасцю погляду на жыццё, выразнасцю, вялікай непасрэднасцю і шчырасцю, яны вучаць высякароднасці, выхоўваюць эмоцыі дабрыні.

Хочацца выказаць удзячнасць і пераможцам конкурсу, і ўсім тым, хто прыняў у ім удзел. Жыве наша мова і будзе жыць, калі ёсць у нас такія вучні, якія не толькі любяць чытаць па-беларуску, але і самі пачынаюць пісаць на роднай мове.

Мы верым, што наперадзе нас чакаюць новыя таленты, новыя эмоцыі і поспехі!

У тэкстах захаваны арфаграфія і пунктуацыя аўтараў.

*Дзяржаўная ўстанова
па навукова-метадычным забеспячэнні ўстаноў
адукацыі горада Магілёва*

Змест

1. Барыхаў Павел Раманавіч, вучань III класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 45 г. Магілёва” <i>Мы – беларуская сям’я!</i>	6
2. Аскірка Алеся Вячаславаўна, вучаніца IV класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 35 г. Магілёва” <i>Бусел, Васілёк, Алеся ды Лянок</i>	7
3. Бязмен Іна Дзмітрыеўна, вучаніца III класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 43 г. Магілёва” <i>Доўга мы зіму чакалі</i>	9
4. Баранкова Дзіяна Андрэеўна, вучаніца IV класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 37 г. Магілёва” <i>Памяць аб вайне</i>	10
5. Грыгор’ева Анастасія Уладзіміраўна, вучаніца IV класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 15 г. Магілёва” <i>Снег на Каляды</i>	11
6. Бабрэнка Цімафей Віктаравіч, вучань IV класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 27 г. Магілёва” <i>Віхрам снег кружыцца</i>	12
7. Трацякова Ганна Аляксандраўна, вучаніца IV класа дзяржаўнай установы адукацыі “Магілёўская гарадская гімназія № 1” <i>Мая Беларусь</i>	13
8. Маісеева Дар’я Андрэеўна, вучаніца III класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 4 г. Магілёва” <i>Родны кут</i>	14
9. Журбенка Лізавета Дзмітрыеўна, вучаніца IV класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 33 г. Магілёва” <i>Родная мова</i>	15
10. Расціянава Дар’я Аляксееўна, вучаніца IV класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 32 г. Магілёва” <i>У лес</i>	16
11. Атчэская Аляксандра Аляксандраўна, вучаніца III класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 37 г. Магілёва” <i>Урокі тэатра</i>	17
12. Шэўчык Міхаіл Аляксеевіч, вучань IV класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 43 г. Магілёва” <i>Да людзей</i>	18
13. Васількоў Аляксандр Сяргеевіч, вучань III класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 35 г. Магілёва” <i>Мой Магілёў, любоў мая</i>	19
14. Карпечанка Мікіта Сяргеевіч, вучань III класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 45 г. Магілёва” <i>Мая сям’я</i>	21
15. Старыкава Марыя Мікалаеўна, вучаніца III класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 37 г. Магілёва” <i>Мой радавод</i>	22
16. Казлоў Раман Уладзіміравіч, вучань III класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 43 г. Магілёва” <i>Дарагія ветэраны!</i>	23
17. Кузьміна Ксенія Сяргееўна, вучаніца IV класа дзяржаўнай установы адукацыі “Магілёўская гарадская гімназія № 1” <i>Ты чуеш, гучна льецца слова?</i>	24
18. Папкова Вольга Анатольеўна, вучаніца IV класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 32 г. Магілёва” <i>Беларусь</i>	25
19. Панчанкава Варвара Сяргееўна, вучаніца III класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 35 г. Магілёва” <i>У госці да бабулі</i>	26
20. Юрчанка Марыя Паўлаўна, вучаніца IV класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 37 г. Магілёва” <i>На беразе Дняпра</i>	27
21. Зайцаў Аляксандр Ільіч, вучань VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 40 г. Магілёва” <i>Зямля мая</i>	28
22. Маменчыкаў Дзяніс Міхайлавіч, вучань VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 8 г. Магілёва” <i>Мудрая старасць</i>	29
23. Рагоўская Анастасія Юр’еўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 9 г. Магілёва” <i>Роздум</i>	31
24. Машчынская Анастасія Аляксандраўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдня школа № 31 г. Магілёва” <i>Гімн вясне</i>	32

25. Біндасова Марыя Аляксандраўна, вучаніца V класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 34 г. Магілёва” <i>“Давай пагуляем у вайну...”</i>	33
26. Сітнікава Паліна Андрэеўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 19 г. Магілёва” <i>Ля магілы невядомага салдата</i>	35
27. Маркава Ганна Уладзіміраўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 35 г. Магілёва” <i>Мая памяць</i>	36
28. Качанавы Ніколь Міхайлаўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 43 г. Магілёва” <i>Родныя словы</i>	38
29. Кучароўская Александрына Андрэеўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 21 г. Магілёва” <i>Найлепшае свята</i>	39
30. Гузаў Аляксандр Вітальевіч, вучань VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “НПК яслі-сад-сярэдняя школа №44 г.Магілева” <i>Дзіцячыя забавы</i>	41
31. Мярзика Дзмітрый Сяргеевіч, вучань VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “ВПК дзіцячы сад – сярэдняя школа № 42 г. Магілёва” <i>Снегавік</i>	42
32. Байкачова Грэта Уладзіміраўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 23 г. Магілёва” <i>Фарбы прыроды</i>	43
33. Рыбакоў Аляксандр Васільевіч, вучань VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 39 г. Магілёва” <i>Край беларускі</i>	44
34. Долбун Арцём Паўлавіч, вучань VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 46 г. Магілёва” <i>Абуджэнне прыроды</i>	45
35. Бубнова Паліна Уладзіміраўна, вучаніца V класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 27 г. Магілёва” <i>Мама-педагог</i>	46
36. Шчадракова Уладзіслава Дзмітрыеўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 40 г. Магілёва” <i>Маё сэрца заўсёды з табою</i>	47
37. Лаўрова Паліна Андрэеўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 2 г. Магілёва” <i>Танец</i>	48
38. Пухоўскі Яраслаў Дзмітрыевіч, вучань V класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 37 г. Магілёва” <i>Зімовы настрой</i>	49
39. Ключнікава Ангеліна Андрэеўна, вучаніца V класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 39 г. Магілёва” <i>Мая радзіма</i>	50
40. Кавалёў Руслан Дзмітрыевіч, вучань VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 11 г. Магілёва” <i>Я веру, мова – будзе жыць!</i>	51
41. Лісіцын Мікіта Аляксандравіч, вучань V класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 33 г. Магілёва” <i>Родная мова</i>	52
42. Качагарава Арына Алегаўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 21 г. Магілёва” <i>“Кажуць: мужчыны ніколі не плачуць...”</i>	53
43. Лацкевіч Яўген Сяргеевіч, вучань VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 40 г. Магілёва” <i>Беларускія краявіды</i>	54
44. Красоўская Паліна Арцёмаўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 27 г. Магілёва” <i>Родная зямля</i>	55
45. Клімава Марыя Алегаўна, вучаніца VI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 39 г. Магілёва” <i>Дух раства</i>	56
46. Варапаева Еўфрасіння Мікалаеўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 21 г. Магілёва” <i>І я табе свой гімн спяваю</i>	58
47. Бондарава Лізавета Сяргееўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 11 г. Магілёва” <i>Родны край, запаведны навекі</i>	59
48. Ігнатавіч Яна Дзмітрыеўна, вучаніца VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 45 г. Магілёва” <i>Мая малітва</i>	61
49. Клепчукова Уладзіслава Русланаўна, вучаніца VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 18 г. Магілёва” <i>Кожны з нас ганарыцца</i>	62
50. Касякова Ксенія Аляксеўна, вучаніца VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 43 г. Магілёва” <i>Я веру</i>	64

51. Янчукевіч Глеб Уладзіслававіч, вучань VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 19 г. Магілёва” <i>Поле</i>	65
52. Бондарава Ванда Уладзіміраўна, вучаніца VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “ВПК дзіцячы сад – сярэдняя школа № 12 г. Магілёва” <i>Поле памяці</i>	66
53. Сідарэнка Яўген Андрэевіч, вучань VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа №34 г. Магілёва” <i>Ліст да Дзеда Мароза</i>	67
54. Зайцава Уладзіслава Уладзіміраўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 31 г. Магілёва” <i>Расінка шчасця</i>	69
55. Філіпава Яна Валер’еўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 5 г. Магілёва” <i>Сапраўдная гісторыя</i>	71
56. Герасімчук Ганна Мікалаеўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 9 г. Магілёва” <i>Не знішчыць мінулае</i>	73
57. Захарова Маргарыта Аляксееўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 25 г. Магілёва” <i>Зарапад</i>	74
58. Казлова Ганна Яўгенаўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 27 г. Магілёва” <i>Маці</i>	75
59. Сафонава Сняжана Сяргеёўна, вучаніца VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 15 г. Магілёва” <i>Наш гонар</i>	76
60. Любянкова Анастасія Андрэеўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 33 г. Магілёва” <i>Малая радзіма матулі маёй</i>	77
61. Трафімовіч Марыя Сяргеёўна, вучаніца VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 43 г. Магілёва” <i>Зімой</i>	79
62. Галушкіна Анастасія Ігараўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 40 г. Магілёва” <i>Родная мова</i>	80
63. Максімава Дар’я Дзмітрыеўна, вучаніца VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 35 г. Магілёва” <i>Магілёву</i>	81
64. Казакоў Даніл Віктаравіч, вучань VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 18 г. Магілёва” <i>Вайны не жадае ніхто</i>	82
65. Шоскіна Марыя Раманаўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 37 г. Магілёва” <i>Бязрозка</i>	83
66. Мартыненка Ганна Віктараўна, вучаніца VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 4 г. Магілёва” <i>Капрызная зіма</i>	84
67. Голік Таццяна Сяргеёўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 25 г. Магілёва” <i>Гэта мой кут</i>	85
68. Хліманкова Ганна Сяргеёўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 32 г. Магілёва” <i>Мая зямля</i>	86
69. Краўчанка Сафія Ігараўна, вучаніца VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 21 г. Магілёва” <i>“Распаведай мне, хлопец, пра тую вайну...”</i>	87
70. Госцеў Яўгеній Алегавіч, вучань VII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 34 г. Магілёва” <i>Клятва</i>	88
71. Гур’янава Віта Валянцінаўна, вучаніца VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 15 г. Магілёва” <i>Мой Магілёў</i>	89
72. Зарэмская Аляксандра Уладзіміраўна, вучаніца VIII класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 33 г. Магілёва” <i>Роднаму гораду</i>	90
73. Баранава Марыя Андрэеўна, вучаніца IX класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 28 г. Магілёва” <i>Памяць</i>	92
74. Карасеў Андрэй Юр’евіч, вучань X класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 46 г. Магілёва” <i>Рэха вайны</i>	93
75. Соп Аляксандра Сяргеёўна, вучаніца X класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 25 г. Магілёва” <i>Таргі</i>	95
76. Сушко Вольга Аляксееўна, вучаніца X класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 31 г. Магілёва” <i>Я дзякую</i>	97

77. Мысава Алеся Алегаўна, вучаніца XI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Гімназія № 4 г. Магілёва” <i>Штодзень чакаю цябе ў парку</i>	98
78. Клімава Валерыя Вітальеўна, вучаніца IX класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 40 г. Магілёва” <i>Ганаруся Радзімай</i>	99
79. Пунцэль Ульяна Валер’еўна, вучаніца XI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 34 г. Магілёва” <i>Думкі</i>	101
80. Румянцаў Павел Аляксандравіч, вучань XI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 43 г. Магілёва” <i>Над роднай зямлёй</i>	102
81. Кудрашова Дар’я Ігараўна, вучаніца IX класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 27 г. Магілёва” <i>Спражэнне</i>	103
82. Кашанкоў Дзяніс Сяргеевіч, вучань XI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 5 г. Магілёва” <i>Караткевічу</i>	105
83. Карпенка Ірына Аляксееўна, вучаніца IX класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 13 г. Магілёва” <i>Пад мірным небам</i>	107
84. Гушчык Дар’я Генадзьеўна, вучаніца XI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 21 г. Магілёва” <i>Сустрэча з матуляй</i>	109
85. Масейкіна Анастасія Русланаўна, вучаніца IX класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 40 г. Магілёва” <i>Памяць</i>	110
86. Токарава Аліна Андрэеўна, вучаніца IX класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 27 г. Магілёва” <i>Мой родны горад</i>	112
87. Дуброўскі Данііл Анатольевіч, вучань XI класа дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 34 г. Магілёва” <i>Асенняя завяя</i>	114

Мы – беларуская сям'я!

*Штата, маці, Насця, я – беларуская сям'я!
Разам мы жывём багата,
Весялосці поўна хата.
Любім мы хадзіць у госці
І сяброў к сабе запрасім.
Пачастуем мы іх кавай,
Пагуляем у гульні жвава.
Летам ходзім мы ў паходы,
Узімку водзім карагоды...
Шак жа, як адпачываць,
Мы ўмеем працаваць.
Едзем у вёску да бабулі,
Шам збіраем мы цыбулю,
Потым выцягнем мы моркву,
Адкапаем рэдзькі горку.
Уруках усё кпіць –
Працавітым трэба быць!
Вось такая ў нас сям'я –
Беларуская!*

*Барыхаў Павел Раманавіч,
вучань III класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 45 г. Магілёва”*

Па квяцістым росным лузе
Ходзіць важны белы Бусел.
Сустракае ён сяброў,
З імі спрэчку распавёў:
«Адгадайце вы, малечы,
Хто ў свеце самы лепшы?»
Ім адказвае Лянок:
«З мяне белы кужалёк,
З мяне белыя кашулі
Апранаюць прыгажуні.
Самы сіні я на лузе –
Сімвал герба Беларусі».
«Не, напышлівы Лянок! -
З ім спрачаўся Васілёк,-
Я на ручніках, абрусах
Ды на ўсім вялікім лузе
Сярод усіх рамонкаў белых
Вылучаюся памерам.
Пра мяне ў сшытку белым
Пішуць вершы піянеры!»
«Не! – адказвае ім Бусел.-
Птушка – сімвал Беларусі!
Бераг свой я аблятаю,
Жабак розных паганяю.
Усе глядзяць, як я лунаю
Над вялікім родным краем».
Падышла да іх Алеся
З беларускага Палесся,
Прыпыніла спрэчку ўраз:

*«Усе вы лепшыя ў нас!
Шчасце вы нясеце нам!
Вас нікому не аддам!»*

*Аскірка Алеся Вячаславаўна,
вучаніца IV класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 35 г. Магілёва”*

Доўга мы зіму чақалі,
У воқны з ранку пагдыдалі,
Зімку-зімачку гуқалі –
Слэзкі горка пралівалі.

Можа, хто пакрыўдзіў зіму?
Ці дарогай заблудзіла?
Паляцела не туды?
Пірэба вызваляць з бяды?

Можа, разбудзіць забылі?
Спіць у снежнай қалыбелі?
Ці гуляе ў тэлефоне
З летам на сваім “Айфоне”?

Упрыгожылі мы қлас,
Қаб зіма прыйшла да нас!
Мы развесілі сняжынкі,
Выразанкі і қарцінкі.

Хай зіма да нас спяшае,
Снегам землю пакрывае,
Хай стварае ҳараство –
На парозе ўжо Раство!

Бязмен Іна Дзмітрыеўна,
вучаніца ІІІ класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 43 г. Магілёва”

*Памяць аб вайне
Адгарэлі даўно папялішчы
Самай страшнай, крывавай вайны...
Але нельга ніяк нам забыцца
Пра ўсіх тых, што з яе не прыйшлі.
Пра салдата, што мёрз на балоце,
Што ў аснове сядзеў у бары.
Пра таго, хто ўставаў на трывозе,
Хто ад кулі застыў у той пары.
Пра матуль, што сыночкаў чакалі,
Пасівеўшы ад думак сваіх.
Пра дзяцей, што фашысты знішчалі,
Пра надзеі застацца ў жывых.
Праз гады нам забыць немагчыма
Пра ахвяры Айчыннай вайны,
Пра қаханне да нашай Радзімы,
Што да нас данясці вы змаглі.
Няхай памяць увесь узмітнецца,
Қаб пазналі на роднай зямлі:
Мы ўдзячныя вам за дзяцінства,
Што не ведае жахаў вайны!*

*Баранкова Дзіяна Андрэеўна,
вучаніца IV класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 37 г. Магілёва”*

Снег на Каляды

*Дзеці смяюцца, дарослыя рады:
Снег выпаў нарэшце уначы, на Каляды!
У сэрцах ён свята адразу стварыў
І дзіўную казку ўсім падарыў.*

*Доўга чакалі зімой, каб сняжынкi
Праз шэрыя хмары прабiлі сцяжынкi.
Што за цуд божы! Што за краса!
Імi любуюцца воўкi лiса.*

*Сняжынак белыя далонi
З нябёсаў падаюць на скронi,
На вусны, шчокi, вейкi, плечы.
Няма куды ад iх уцекучы.*

*Як навагоднi падарунак
І самы смачны пачастунак
На смак спрабуе кожны снег.
Ужо відаць i санак бег...*

*У ноч святога Нараджэння
Зямля знайшла сабе адзенне.
Якое дзiва, характaво!
Снег выпаў ноччу, на Раство!*

*Грыгор'ева Анастасія Уладзіміраўна,
вучанiца IV класа
дзяржаўнай установы адукацыi "Сярэдняя
школа № 15 г. Магілёва"*

*Віхрам снег кружыцца,
Вее над зямлэй.
Дзед Мароз імчыцца
З белай барадой.*

*Ён гасцінцы дзецям
Розныя прынёс.
Снегу шмат насыпаў,
Турбачкі натрос.*

*Дзеці ўзялі санкі
І хутчэй з гары!
Лепшай няма ў свеце
Для малых пары.*

*Бабрэнка Цімафей Віктаравіч,
вучань IV класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 27 г. Магілёва”*

Мая Беларусь

Швае люблю прасторы
І болей нічыя:
Лясы, палі, азёры
Ў снежнай белізне.

Замёрзлая рачулка
Ільдзінкамі блішчыць.
Ад інею красуня -
Бярозка зіхаціць.

А елачка насупраць
У хмызняку густым
Стаіць, нібы Снягурачка,
У футры снегавым.

Не трэба мне чужая,
Далёкая зямля,
Калі ёсць дарагая
Беларусь мая!

Трацякова Ганна Аляксандраўна,
вучаніца IV класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Магілёўская
гарадская гімназія № 1”

Родны кут

Родны кут – мая Радзіма!
Да чаго ж ты сэрцу міла.
У сэрцы маім працвітаеш
І заўсёды дапамагаеш.

Вось поле, кветкі, лес і рэчка -
Шут ўсё маё: і луг, і қожнае мястэчка,
І сонца свеціць у акенца,
І лепш нічога няма ў сэрцы.

Я тут жыву. Шут мая хата.
І сяброўкоў у мяне багата.
Заўсёды “Дзякуй” гавару,
Бо родны кут я свой люблю!

Маісеева Дар'я Андрэеўна,
вучаніца ІІІ класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 4 г. Магілёва”

Родная мова

*Мая любая родная мова!
У кожным слове – любоў і цяпло.
Ласкай вее ад кожнага слова.
Вымаўляю – і бачу святло.*

*Мне з дзяцінства казала матуля:
“Слова роднае не забывай!”
Гаварыла мне і бабуля:
“Род шануй свой і паважай!”*

*Вось цяпер я ў школе вучуся,
Вельмі радую сваю сям’ю.
Але больш за ўсё ганаруся,
Тым, што беларускую мову люблю!*

*Журбенка Лізавета Дзмітрыеўна,
вучаніца IV класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 33 г. Магілёва”*

У лес

Я ў лес іду з бабуляй
Летнім ранкам па расе.
Сад і рэчка, луг і поле
Зіхацяць ва ўсёй красе.

У небе сонейка смяецца,
Птушкі весела пяюць.
Ветрык з краскамі жартуе
І цалуе ўсю зямлю.

Вось і лес – ён дом чароўны
Вабіць водарам грыбным.
Шут жыве народ працоўны –
Птушкі, мурашы, звяры.

Салодка пахне медуніца,
У траве схаваўся вож,
А духмяныя суніцы
Шак і просяцца ў кош.

Расціянава Дар`я Аляксееўна,
вучаніца IV класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 32 г. Магілёва”

Урокі тэатра

Мы ў школе - незвычайны клас,
Такімі нават лічаць нас.
І ён адзіны ў нас пакуль.
Але карысць яго адтуль.
Қаб былі мы ў мастацтве «докі»,
У нас бываюць тэатральныя ўрокі.
Мы іх старанна вывучаем
І пра тэатр шмат чаго мы знаем.
Хто для тэатра піша тэксты,
Што значыць міміка і жэсты,
Нашто тэатру рэжысёр,
І білецёр, і кантралёр?
Што значыць занавес, гастролі.
І як ужывацца трэба ў ролі.
Хай мы аццёрамі не будзем,
Урокаў гэтых не забудзем:
Яны культуру прывіваюць,
Патрэбных ведаў дабаўляюць.
Праз ўсё жыццё іх пранясём
І школу нашу мы не падвядзём!

Атчэская Аляксандра Аляксандраўна,
вучаніца ІІІ класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 37 г. Магілёва”

Да людзей

*Людзі, шануйце роднае слова,
Бо гэта – нашай Айчыны аснова!
Людзі, каштуйце шчасця імгненні,
Нібыта яркага сонца прамені!*

*Людзі, мірнае неба цаніце!
І войны закончацца ўміг на планеце!
Не забывайце смак роднай зямлі,
Бо нарадзіліся беларусамі мы!*

*І паважайце старасць заўсёды:
І ў нядзелю, і ў непагоду!
Людзі, час добрае справы настаў!
Пара пераходзіць да пэўных спраў!*

*Шэўчык Міхаіл Аляксеевіч,
вучань IV класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 43 г. Магілёва”*

Мой Магілёў, любоў мая!

*Майму сэрцу дарагі стаіць горад на Дняпры.
Калі глянеш з вышыні, усюды ззяюць купалы.
Штут вуліцы шырокія з гісторыяй сваёй,
Паркі і праспекты – прыгожы горад мой!*

*Традыцыі шануе мой горад з году ў год:
Канцэрты, рэканструкцыі і святаў карагод,
Дзе дзеці і дарослыя ўдзел прымаюць зноў.
Гандлёвы і культурны горад Магілёў!*

*Спорту час нямалы тут людзі аддаюць.
Баітава, Мянькова да Алімпу нас вядуць.
Спартыўныя палацы і ўлетку, і зімой
Рыхтуюць чэмпіёнаў – спартыўны горад мой!*

*Губернатар з мэрам сочаць тут за тым,
Каб у горадзе жылося людзям добра ўсім.
Заводы працавалі, і буйна қолас рос,
Усіх қаб шанавалі, адзнакаў быў узрост.*

*Жыві, мой горад Магілёў! Квітней жа з году ў год!
Прымай гасцей! Расці дзяцей! Сучаснасці дай ход!
Тыбе хай песні ўсе пяюць, як гэта раблю я.
Цябе ўслаўляю, Магілёў, бо ты любоў мая!*

*Васількоў Аляксандр Сяргеевіч,
вучань III класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 35 г. Магілёва”*

Мая сям'я

Мая сям'я - мая апора,
Праходзіць міма нашай хаты гора.
Гасцей мы любім сустракаць
І святы розныя ўсе разам ладкаваць.

Наш тата – майстар на ўсе рукі,
З ім разам не пазнаем скуркі.
Веласіпед і змей, вандроўка, шашлык
І шмат іных падзей.

Матуля з намі дома разам,
Мы слухаем яе наказы,
Параіць нам і дапаможа,
Навучыць запраўляць свой ложка.

Мікіта – я – старэйшы брат,
Сям'і вялікай нашай рад.
Усім быць разам нам не сумна,
Хоць ў хаце і бывае тлумна.

Сярэдні брат мой – Мікалай,
Заўжды ў машынкi з ім гуляю.
Ён вучыць са мной разам вершы,
Наогул, Коля – самы лепшы.

Сястрычка наша – Пелагея.
Пайшла хадзіць – ужо падзея.
Затым пачала размаўляць,
Таксама вершы паўтараць.

*Мая вялікая сям'я!
Быць разам з ей так шчасліў я!
Любіце свае сем'і і шануйце!
І з роднымі ніколі не сумуйце.*

*Карпечанка Мікіта Сяргеевіч,
вучань ІІІ класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 45г. Магілёва”*

Мой радавод

Па заданню цэлы год
вывучалі радавод.
Ну а потым не часіну
Малявалі мы қарціну.
Дзед Антось і баба Лена...
Аж да сёмага қалена
ўспаміналі сваякоў
і радню аж з двух вякоў!
Размясцілі на парадку
сваякоў, як мае быць.
Прыглядзеліся з устатку –
дрэва лісцямі шуміць.
Ад прабабкі Васіліны
род пачаўся той старынны.
А ад бабіных дзяцей
ён пайшоў яшчэ хутчэй.
Шам Алёны, Агрыпіны,
Мар'і, Зосі, Акуліны,
дзе Настассі, Аляксеі,
цётка Вольга і Андрэй.
Ну а далей - дзядзькі, цёткі.
Аж не верыцца вачам,
што за гэты час қароткі
такі сқарб адкрыўся нам!

Старыкава Марыя Мікалаеўна,
вучаніца ІІІ класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 37 г. Магілёва”

Дарагія ветэраны!

*Нашы дарагія ветэраны!
Я віншую з перамогай вас!
Да зямлі хачу вам пакланіцца,
Дзякую за мір у гэты час!*

*Я жадаю моцнага здароўя,
Шмат гадоў шчаслівага жыцця,
За яго вы заплацілі кроўю –
Многіх ужо не вернеш з небыцця...*

*Хай над вамі неба будзе чыстым,
Промні сонца радасць прынясуць.
Кожны раз, не толькі ў дзень урачысты,
Усе да вас з павагаю ідуць!*

*Казлоў Раман Уладзіміравіч,
вучань III класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 43 г. Магілёва”*

Шы чуеш, гучна льецца слова?

*Беларуская мова –
Зямлі роднай напеў,
Сэрцам слухай таемныя гукі.
Мова родная –
Гэта казачны спеў,
Што дзяды табе далі ў рукі.
Гучыць у спевах салаўя,
Ва ўзмахах крылаў матылька,
Звініць у лесе паміж хвой,
Бяжыць у рацэ разам з вадой.
Яна блішчыць вясной з маланкай,
Яна ў сэрцы з калыханкай,
Яна ў матчынай любові,
Яна ў кожным маім слове.
Сваёй я мовай ганаруся!
Ёй з усім светам падзялюся!*

*Кузьміна Ксенія Сяргееўна,
вучаніца IV класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Магілёўская
гарадская гімназія № 1”*

Беларусь

Бацькоўскі край, бары, палеткі,
Блакітных рэчак глыбіня.
Духмяныя ўвесну кветкі,
Душы народная чысціня.

Я – беларус, я ганаруся,
Што нарадзіўся тут і ўзрос.
У краіне светлай і чароўнай,
У краіне казачных дзівос.

Зямля бацькоў, зямля святая,
Мая краіна Беларусь!
Табе я сэрцам прысягаю,
Любові шчырай не зракусь!

Папкова Вольга Анатольеўна,
вучаніца IV класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 32 г. Магілёва”

У госці да бабулі

Я сумую на бабулі.
А жыве яна ў вёсцы.
Гэта татава матуля.
Едзем да яе ў госці.

Яе хата ля рачулкі,
Побач лес, там ягад шмат,
Штам грыбы, спяваюць птушкі,
Водар кветак, Гэта скарб!

У агародзе ў бабулі
Садавіны шмат!
Спеюць яблыкі і грушы,
І агрэст, і вінаград!

Розным колерам пылае
Перад хатай палісад!
Водар кветак заклікае
За нектарам пчол у сад!

З падарункамі мы едзем
Да бабулі ў хату.
Ну, бабуля, сустракай,
Будзем піць гарбату!

Панчанкава Варвара Сяргееўна,
вучаніца III класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 35 г. Магілёва”

На беразе Дняпра

Куточак ёсць у Беларусі.
Ён для мяне ўсіх радней.
Штут хваля даганяе хвалю,
Бягуць па рэчыцы, хто хутчэй.
Бягуць, бы малыя дзіцяtkі,
Што ўцяклі ад роднай маткі.
Як бацька на дзяцей з дакорам,
На іх глядзіць Дняпро суровы.
На беразе Дняпра тут Вежа
Стаіць ужо қаторы век.
Яе гісторыю, пакуты
Не забывае чалавек.
Яна ёсць сімвал Магілёва.
Яго аснова і герой.
Стаіць на беразе дняпровым
Суровы ўспамін тых дзён.
Знішчалі Вежу і палі,
Але не згінула яна.
Бо жыхары яе ўзнавілі
І лёс ёй іншы падарылі.
Яна наш сімвал Перамогі.
К ёй нас вядуць усе дарогі.
Дарогі шчасця, захаплення
І радасць першага натхнення.

Юрчанка Марыя Паўлаўна,
вучаніца IV класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 37 г. Магілёва”

Зямля мая

*Я бачу дзіўныя пейзажы,
Сярод якіх з маленства я жыву.
Сваю краіну я люблю, як маці,
Ніколі я яе не падману!*

*Я бачу, як красуюць кветкі ў полі,
Я адчуваю водар каласоў.
Я бачу шмат буслоў у небе вольным,
Смакую прахалоду ад лясоў.*

*Я ведаю тут кожную ігліцу,
Прыродны гук, птушыны спеў.
Я бачу, як срабрыстай стужкай уецца
Даліна прыгажэйшай з рэк.*

*Усё гэта – ёсць мая краіна!
Усё гэта – ёсць мая зямля!
Я ўдзячны табе, родная, за тое,
Што ты мяне расціла, берагла.*

*Зайцаў Аляксандр Ільч,
вучань VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 40 г. Магілёва”*

Мудрая старасць

Даўным - даўно ў дзікім свеце
Закон бесчалавечны існаваў:
Усім бацькам старым у лесе
Навекі - вечныя пакуты ён даваў.

У дзікім краі жыў Ігнат –
Прыхільнік жорсткага закону.
Татоў ён хворых усіх прагнаць
У пушчу, каб не чуць іх стогну.

Старога бацьку ў лес высокі
Чарга прыйшла Пятру вязці...
Сабраўся сын у свет далёкі,
Бо выхаду, лічыў ён, не знайсці.

Прывёз. Але не змог пакінуць...
Прынёс дамоў, Закон пераступіў...
Прышлося бацьку быццам бы загінуць,
Але на самай справе ў каморы тата жыў.

Паспела ў полі залатое жыта,
Але бяда – з’явіўся жорсткі Велікан.
Ён замак на асіне збудаваў адкрыта,
Людзей з’ядаў, хапаў, як ураган.

Нямоглы бацька вырашыў праблему:
Сіроткам наказаў: “Вы плачце ўсе мацней,
Бо слёзы – сіла, яны рушаць сцены!” –
Паслухалі старога – і пала цытадэль.

*Але ваду Ігнат стаў қаламуціць,
Ён злы, бяздушны чалавек,
І сэрца ён не мае, мусіць,
Хацеў з нямоглых здзекавацца век.*

*Бесчалавечнага Ігната - зладзюгана,
Прагнаў з сяла пакутлівы народ,
Пачвара қаб жыццём быў пақараны,
А людзі шанавалі, бераглі свой род.*

*Маменчыкаў Дзяніс Міхайлавіч,
вучань VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 8 г. Магілёва”*

Роздум

Дзе хочацца жыць?
Дзе лепей тварыць?
Як трэба қахаць?
Аб чым песні спяваць?
Якой праўдай існаваць?
На мове якой размаўляць?

Жыць трэба на роднай зямлі,
Дзе дзяды і прадзеды твае раслі!

На мове роднай размаўляць.
Слова беларускае шанаваць, не забываць!

Аб краі родным песні спяваць.
Прыроду яго, прыгажосць усхваляць!

Нашых хлапцоў-беларусаў қахаць,
Бацькоў паважаць, дзяцей нараджаць!

Трэба жыццё сваё так будаваць,
Қаб людзям не сорам у твар пазіраць!

У нашай Беларусі добра жыць!
На яе қарысць будзем мы тварыць!

Рагоўская Анастасія Юр'еўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 9 г. Магілёва”

Гімн вясне

Адкуль зямлі цвіценне?
Адкуль красы зіхценне?
Вясна зямлю ўкрыла.
Зіма хмурынкай сплыла.

Палеткі жыць пачалі,
І травы, быццам кралі,
На баль жыцця прыйшлі
І шчасце тут знайшлі.

Падснежнік міла глянуў,
І вожык сон прагнаў.
Рабінка, бы дзяўчынка,
На голлі – ціш-қасынка.

Ручэй званчэй скакаў,
Каменьчык удаль кідаў.
А бераг сонца цешыла,
Як маці сына песціла.

Машчынская Анастасія Аляксандраўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 31 г. Магілёва”

Давай пагуляем у вайну

-Давай пагуляем у вайну,-
Хлопчык падбег да дзядулі.
Малы не зразумеў, чаму
Боль і адчай у вачах мільганулі.
- Вайна, даражэнькі мой, не гульня, -
Хрыпла сказаў дзядуля. –
Загінула ў гэтай навале радня
Мая і тваёй бабулі.
Вайна – гэта гора, слёзы і жах,
Гэта боль, абмыты кроўю салдат.
75 год мы не бачым той страх!
75 год мы не чуем набат!
Большага шчасця ў жыцці не бывае,
Калі мірнае неба цябе сустракае!
Не трэба, мой мілы, гуляць у вайну,
Давай пагуляем у другую гульню!
Хлопчык маўчаў і ўважліва слухаў,
Свой аўтамат ён рукою сціскаў,
Вакол шмат было розных гукаў,
Але для хлопчыка толькі голас дзеда гучаў.
-Дзядуля, калі я стану дарослым,
Шо ў армію абавязкова пайду!
Сваю Радзіму і сваіх родных
Ад усіх ворагаў абараню.
Мірнае сонца павінна ззяць на планеце,
Слёзы толькі ад радасці быць.
Аўтамат для мяне цяпер смецце!
Жадаю ўсім у міры і шчасці жыць!

Біндасева Марыя Аляксандраўна,
вучаніца V класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 34 г. Магілёва”

*Схілім нізка галовы,
Памаўчым у журбе
І букецік вясновы
Пақладзём мы табе.*

*Қолькі Вас невядомых
Шуліць маці-зямля?!
Ды не ведаюць дома,
Дзе магiла твая.*

*Бараніў ты Радзіму,
Быў звычайны салдат,
За яе і загінуў
Чыйсьці бацька ці брат.*

*А чақала ж сыночка
Доўга маці з вайны,
Пра яго цёмнай ночкай
Усё сніліся сны.*

*І вайна адшугала,
Праляцелі гады,
А яна ўсё чақала
Свайго сына й тады.*

*На дарогу глядзела:
“Хто ідзе? Мо сыноқ?”
Ліхаманiла цела
І туманiла зрок,*

*Маці старанькай стала,
Ды да самай труны
Усё сыночка чакала
З той далёкай вайны.*

*Схілім нізка галовы,
Памаўчым у журбе
І букецік вясновы
Пакладзём мы табе.*

*Сітнікава Паліна Андрэеўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 19 г. Магілёва”*

Мой прадзед ляжыць пад Берлінам,
Гадоў ужо семдзясят пяць.
А час пралятае няспынна,
Ды толькі наш боль не суняць.

Застаўся адзін фотаздымак –
Шам прадзед зусім малады.
Сям'ю сваю ў весцы пакінуў –
На фронт адыходзіў тады.

Дзяцей засталося сямёра
У жонкі адной на руках,
Нямала ж зведалі гора,
Цярпелі пакуты і жах!

Як хату фашысты спалілі –
Хаваліся ўсе ў паграбні.
Ды бульбу гнілую варылі
У тыя галодныя дні.

А хутка мой дзед нарадзіўся –
Вайна гадала яго.
І толькі на здымку дзівіўся
На роднага бацьку свайго.

Вайна... Незлічоныя стараты,
Людская нявінная кроў.
У кожнай сям'і – свая плата
За мір, што для нас надышоў.

*Ляжыць пад Берлінам мой прадзед,
Салдат беларускі ляжыць.
А ў сэрцы жыве аб ім памяць,
У праўнуках ён будзе жыць.*

*Салют яму дасць Перамога
Раскаціцца рэхам “УРА!”...
Қаб помнілі мы радавога
Байца Алянкова Пятра.*

*Маркава Ганна Уладзіміраўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 35 г. Магілёва”*

Родныя словы

*Родныя словы, родная мова,
Для кожнай краіны – гэта аснова.
Я нарадзілася ў Беларусі,
Роднаю мовай сваёй ганаруся.
Сама я па-руску ў жыцці размаўляю,
Ды зменіцца час – я сабе ўяўляю-
І роднае слова пачне адраджацца,
І родная мова пачне абуджацца.
Дома, на працы, у класе, у краме
Ўсе размаўляць мы аднолькава станем
Па-беларуску.
І гэта цудоўна!
Будзе гучаць усё навокал чароўна!
А зараз нам трэба добра вучыцца,
Каб мовай сваёй і далей ганарыцца
Маглі нашы дзеці праз многа гадоў
Ў краіне, дзе ведаюць мову бацькоў.*

*Качанова Ніколь Міхайлаўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 43 г. Магілёва”*

Найлепшае свята

*Прысвячаецца Паўлу Ананьевічу Крываносу,
Герою Савецкага Саюза, майму прадзеду*

*Шмат розных святаў ёсць на зямлі:
Дні нараджэнняў, вяселлі, Каляды...
Самы ж чаканы ў нашай сям'і –
Дзень Перамогі, найлепшае свята!*

*З самага ранку амаль усе людзі
Выходзяць на плошчу, каб потым ракой
Хлынуць па вуліцы, галоўнай у горадзе,
І ўсім падарыць свой шчаслівы настрой.*

*Шчаслівыя ўсе, бо наша краіна
Пакутаў вайны добра ведае жах.
Таму мы шануем той мір непарушны,
Які здабываўся ў жорсткіх баях.*

*І сёння ў нашых радах побач з намі –
Кім ганаруся, каго я люблю.
Няхай хоць з партрэтаў сваімі вачамі
Глядзяць на свабодную нашу зямлю.*

*З майго фотаздымка юнак пазірае.
Каб не сорақ чацвёрты, быў бы прадзедам мне.
А зараз у Алеі Славы чакае –
Героем ён стаў у Айчыннай вайне.*

*Я кветкі яму прынясу – мне так трэба-
У жыцці Паўлу кветак ніхто не дарыў.*

*За шчасце, за мір, за свабоднае неба,
За тое ўсё, што для нас ён здабыў!*

*Кучароўская Александрына Андрэеўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 21 г. Магілёва”*

Дзіцячыя забавы

Прышла зімка. Нам надоўга
Падарыла лёд і снег,
Гульні, святы і прыгоды,
І дзіцячы гучны смех.

Раз – сняжынка, два – сняжынка –
Атрымаецца сняжок,
Клічуць санкі і лядзянка:
-Выхадзі гуляць, дружок!
На лыжню, на горку пойдзем,
Гуртам з'ездзім на каток,
Ланцужком звязаўшы сані,
Весела зляцім у сумёт.

Нагуляцца - часу мала:
Рана наступае змрок,
І дзіцячыя забавы
Сціхнуць зноў на вечарок...

Гузаў Аляксандр Вітальевіч,
вучань VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “НПК яслі-
сад-сярэдня школа №44 г.Магілёва”

Снегавік

Я зляпіў снегавіка.
Ён-у бокі кулакі,
Дзесьці тоўсты, дзесьці тонкі
Крываваця бакі.

Падышоў сусед мой Рома
І давай кругі круціць:
-Шут патрэбна крыху зрэзаць,
А вось тут бы нараціць.

Прыскакалі Танька з Ленкай:
-Ой, вось будзе прыгажосць,
Калі стане выдавацца
Над брывом чырвоны нос.

Дзязька Фёдар, дворнік наш,
Затрымаўся на хвіліну:
-Каб закончыць вобраз ваш,
Шрэба у рукі хварасціну.

І ўсміхнуўся снегавік,
Гузікі чарнеюць урад.
Будзе радасці да сонца
У дарослых і рабят.

Мярзіка Дзмітрый Сяргеевіч,
вучань VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “ВПК дзіцячы
сад – сярэдня школа № 42 г. Магілёва”

Фарбы прыроды

У прыроды розных фарбаў шмат,
Сталі яны побач, быццам на парад.
Сіні колер аж здаля, з нябёс,
Спусціўся на рэчку, азёры і плёс.

Зялёны ўпрыгожыў лугі і лясы,
А жоўты прылёт на пяскі і палі.
Чырвоным гарыць у мароз небасхіл,
Фіялетавым золак свой сцэле насціл.

Аранжавы ў кветках і садавіне,
Блакітны ў небе і ў азярыне.
А ўсе яны разам у месцы адзіным
У вясклу зліліся над нашай Радзімай.

Рознакаляровых жа ў свеце фарбаў шмат,
Знойдзе іх і стар, і млад.
Толькі аглянися, паглядзі зрання,
Сонечнай палітрай зіхаціць зямля.

Байкачова Грэта Уладзіміраўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 23 г. Магілёва”

Край беларускі, край мой родны!
 Блакіт нябёс і рэчак шыр.
 Ты так да болю мне знаёмы,
 І ў думках будзеш назаўжды.
 І ўзімку каля снежнай хаты,
 Дзе не змаўкаў вясёлы смех,
 І каля рэчкі, дзе заўзята
 Дзіцячых санак бачыў бег.
 Вясенняй ранняю зарою
 Птушыны не змаўкае спеў.
 І ў квецені садоў духмяных
 Лагодны ветрык праляцеў.
 Прывабна летняю парою
 Прайсці на лесе ўсцяж бяроз.
 І ты заўважыш, як прыемна
 Табе засвеціць сінь нябёс.
 Ужо і восень на парозе,
 Нам не чуваць птушыны спеў.
 І толькі золатам заносіць
 У садзе голле старых дрэў.
 І ўсе святыя краявіды,
 Што засталіся ад бацькоў,
 Мы зберажэм іх, як малітву,
 Вядомую спагон вякоў.

Рыбакоў Аляксандр Васільевіч,
 вучань VI класа
 дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
 школа № 39 г. Магілёва”

Абуджэнне прыроды

Вясною абуджаецца прырода,
Вясною нараджаецца жыццё.
Адходзіць хутка зімняя самота,
І пачынаецца прыроды адкрыццё.

Пралескі паяўляюцца ў лагчынах,
Глядзіць блакітнымі вачыма сон-трава.
Вярбы такая гнуткая галіна
Пухнаценькімі камячкамі зацвіла.

Ужо і дні даўжэй намнога сталі,
Вясёлым звонам раўчукі звіняць.
Яны свой звон палям, лугам аддалі,
Каб радасцю жыцця хутчэй абняць.

Пяшчотаю і цеплынёю сонца лашчыць.
Яно нясе нам мір, святло, настрой,
Перабірае промнямі і бачыць,
Як шчаслівы і рады мы с табой.

Вясна – жыцця пачатак, свет і адкрыццё.
Вясна – шчаслівы час прылёту птушак,
Пачатак новых спраў, жыцця быццё,
Дзіцячых гульняў, мар, аб блізкім леце думак!

Долбун Арцём Паўлавіч,
вучань VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 46 г. Магілёва”

*У мяне з матуляй
Выдатныя адносiны,
Але парой турбуюць
Мяне яе паводзiны.*

*Жанчына ва ўзросце,
Ужо за трыццаць год,
А часта прызнаецца:
“Іду вучыць урок”.*

*Бяжыць штодзень у школу,
Партфель з сабой бярэ.
Пра сшыткі і падручнікі
Размовы ўсё вядзе.*

*Сядзіць у кожным класе
Яна па колькі год.
Гэта мая мама –
Мама-педагог.*

*Бубнова Палiна Уладзiмiраўна,
вучанiца V класа
дзяржаўнай установы адукацыi “Сярэдняя
школа № 27 г. Магiлёва”*

Маё сэрца заўсёды з табою

*Многа дзён я ў краіне далёкай,
У прыгожых чужых гарадах...
Толькі сэрца заўсёды з табою,
Дарагая Радзіма мая!*

*Майму воку цяпер не хапае
Сакавітай мурожнай травы,
Стужак рэч, што імкнуцца ў далі,
І лугоў, дзе цурчаць ручаі.*

*Спеваў птушак і ціхага ззяння
Вечаровай чароўнай красы,
І часіны ад ночы да рання,
Мёдам пахнуць калі верасы.*

*Я люблю твае чыстыя далі
І буслоў несціханы палёт.
Шум лясоў, журавоў клекатанне
І блакіт васільковых палёў...*

*І з краіны далёкай, прыгожай
Я імкнуся ў росны твой свет.
Для мяне ўсіх багаццяў каштоўней
Твой някідкі рабінавы цвет.*

*Шчадракова Уладзіслава Дзмітрыеўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 40 г. Магілёва”*

Танец

Ішлі ў танцы дзве бярозкі,
Ім вецер песціў голле-қоскі.
Стары высокі дуб магутны
Стаяў чамусьці вельмі сумны
І ўсё не мог ніяқ рашыць:
Қаго ж на танец запрасіць?
Убақу стаяла адна ліпка,
Ёй пасавала жоўта світка.
А малады чароўны қлён
Ёй слаў лістом сваім пақлон.
Плыла мелодыя над краем,
І здаўся міг той нейкім раем,
Дзе панавала ўсюды скрозь
У фарбах, гуках прыгажосць.

Лаўрова Паліна Андрэеўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 2 г. Магілёва”

Зімовы настрой

*У класе сёння не сядзіцца –
І знік настрой у мяне вучыцца;
Сусед мой побач усё ўздыхае,
На вокны галавой ківае.*

*А там сняжынак рой пчаліны
Снуецца, быццам пух птушыны.
Знікае ўсюды від маркотны,
Кладуцца белыя палотны.*

*Настаўнік строга побач ходзіць,
Па тэме гутарку заводзіць.
Ды як жа тут за розум брацца?
Калі так прагне разгуляцца!*

*Вось перапынак. Не ўтрываеш:
Рукзак дзе-небудзь пакідаеш,
Бяжыш на двор, крычыш, гукаеш,
Зіму з сябрамі сустракаеш!*

*Пухоўскі Яраслаў Дзмітрыевіч,
вучань V класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 37 г. Магілёва”*

Мая Радзіма

*Шут нарадзілася, жыву,
Сябрую, у школу тут хаджу,
Шут нарадзіліся бацькі,
Мае знаёмыя, сябры.*

*Шут кожны кут мне сэрцу мілы,
І нават іншыя краіны
Хай будуць лепшыя ў сто раз,
Скажу з павагаю да вас,*

*Што ты, Радзіма дарагая,
Мне сэрцу мілая, радная.
З табою разам назаўсёды
Мы пераможам усе няўзгоды!*

*Ключнікава Ангеліна Андрэеўна,
вучаніца V класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 39 г. Магілёва”*

Я веру, мова – будзе жыць

*Нам трэба ведаць нашу мову,
Қаштоўнасць спасцігаць яе,
Не даць загінуць родным словам,
Бо тады згубім мы сябе.*

*Яна як скарб, што нам належыць.
Нам выбіраць шляхі свае.
І не яна ад нас залежыць,
А мы залежым ад яе.*

*Хай мова наша не збяднее,
Хай звонка, як крыштал, звiніць,
Цяплом сваім усіх сагрэе.
Я веру, мова – будзе жыць!*

*Кавалёў Руслан Дзмітрыевіч,
вучань VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 11 г. Магілёва”*

Родная мова

*Родная мова маёй Беларусі!
Праз годы нясеш ты пяшчоту сваю.
Табоя, любімая, я ганаруся,
Адданы душою, і славу пяю.*

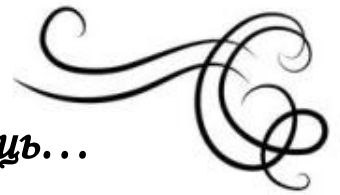
*Ліешся ў песнях свабоднаю птушкай
У старых паданнях праз сэрцы людзей.
Калі б што ні сталася, непарушна
Цаніць цябе буду – няма мовы радней.*

*У гуках тваіх водар цёплага хлеба,
Жытнёвага поля, лясоў і лугоў.
Усмешка блакітнага чыстага неба
Да людз свайго, да краіны любоў.*

*Лісіцын Мікіта Аляксандравіч,
вучань V класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 33 г. Магілёва”*

Кажуць: мужчыны ніколі не плачуць...

*Кажуць: мужчыны ніколі не плачуць...
Мужнасць сваю берагуць на гады.
Моцнае сэрца, характар пакажуць,
А слёзы – ад слабаці і ад нуды.*

*Я так і лічыла, бо мне гаварылі,
Што моцнай быць духам – патрэба ўсіх.
А летась бацькі таямніцу адкрылі
Пра воінаў-продкаў – байцоў маладых.*

*У першыя дні той страшэннай навалы
Краіну сваю баранілі яны.
І Крэпасць геройскаю славай бывалай
Месяц трымалі ў пачатку вайны.*

*А летам у крэпасці Брэсцкай героі
Адчула ў сэрцы я духу ўзмах,
Паверыла ў наша жыццё ў спакоі,
Убачыла слёзы бацькоў на вачах.*

*Кажуць: мужчыны ніколі не плачуць... .
Штавы слёзы не слёзы слабых!
Ёсць радасці слёзы (іх бы ўбачыць).
І гонар за продкаў, за родных сваіх!*

*Качагарава Арына Алегаўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 21 г. Магілёва”*

Беларускія краявіды

Аблокі пльвуць у высокае неба,
Шукаць прыгажэй краявідаў не трэба.
Зялёныя травы над ціхай крыніцай,
На ўзлеску ў траве чырванеюць суніцы.

Вяртаюцца зноў журавы на Палессе,
Прыносяць вясну з цудоўнаю песняй.
Зноў клічуць сцяжынкі ў высокія далі,
Бярозы ды сосны глядзяцца ў хвалі.

Прыгожых мясцін на зямлі вельмі многа,
Адгукнецца сэрца на шчырыя словы.
Азёры, палі і лясы Беларусі –
Старонкай сваёй я заўжды ганаруся!

Лацкевіч Яўген Сяргеевіч,
вучань VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 40 г. Магілёва”

Родная зямля

*Прыгожы край з блакітнымі вачыма,
Палі, лугі і лес, што за рақой.
Радзімы кут, ты сэрцу майму мілы,
І нават у растанні ты са мной.*

*Паеду я ў далёкую краіну,
Дзе не відаць лясоў, лугоў, палёў,
Не ўбачу тых азёр, што я пакінуў,
Вяночкаў тых, якія з кветак плёў.*

*Але қалісьці зноў сюды вярнуся
І песню новую тады я прапяю
Пра родныя абсягі Беларусі,
Пра слаўную і вольную зямлю.*

*Красоўская Паліна Арцёмаўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 27 г. Магілёва”*

Раство! Раство!
Набліжаецца яно.
Дух Раства ў нас жыве,
Радасць людзям ён нясе.

Шой сцюдзёнай ноччу
Анёл пралятаў,
Вестку аб Растве Хрыстовым
Людзям перадаў.

Вялікую радасць я вам прынёс:
У горадзе Віфлееме
У пячоры цёмнай
Нарадзіўся Хрыстос.

Ён з нябёс спусціўся
Грэшны ратаваць народ,
Святкаваць Раство Хрыстова
Будзем кожны год.

І новая зорка
Ярка так заззяла,
На добрыя справы
Народ бласлаўляла.

Мы Раство святкуем,
Славім мы Хрыста,
Душы адкрывем
Для яго цяпла.

*Душы мы адкрыем.
І, каб аддаць сваё цяпло,
У людзей паверым,
Што нясуць святло.*

*Мы забудзем крывіды,
Прэч прагонім зло,
Паселім у свеце
Любоў і цяпло.*

*Клімава Марыя Алегаўна,
вучаніца VI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 39 г. Магілёва”*

І я табе свой гімн спяваю!

*Кірыліца – табе аснова,
Трымалася, расла, мужнела.
Вякамі радавала мова
І срэбным ручайком звінела.*

*Паэты песні табе склалі.
А як яны гучалі, звалі!
І тыя песні гімнам сталі,
Радзіму нашу праслаўлялі.*

*Гучыць, як быццам водгук ліры,
“А краскі ніжай гнуць галовы...”,
“Мой родны кут, як ты мне мілы...” –
Яскравыя якія словы!*

*А я табе свой гімн спяваю,
Ты – мова родная, жывая!
Я вершы пра цябе складаю,
Цябе, як маці паважаю.*

*Варапаева Еўфрасіння Мікалаеўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 21 г. Магілёва”*

Родны край, запаведны навекі

*Да 75-годдзя вызвалення Беларусі
ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў*

*Родны край, запаведны навекі,
Хіба можна цябе не любіць?
Зведаў усё ты: і славу, і здзекі.
Немагчыма нам гэта забыць.*

*Як герой, ты трымаў абарону
На Дняпроўскім сваім рубяжы.
Чэрвень... Вораг ірваўся да ўсходу,
Ззялі танкаў фашысцкіх крыжы.*

*Неслі смерць ўдзень і ўноч самалёты -
Векапомных тых дзён не забыць.
Памагалі Дняпроўскія воды
Палкіх ворагаў хутка сцюдзіць.*

*І падбітыя танкі з гарматаў
Бачыў Сіманаў як ваенкор.
Магілёў, ты тады зведаў славу
І захопнікам стаў як дакор.*

*Нібы гулкае рэха блукае
Па мясцінах мінулых баёў,
Быццам нехта нябачны шукае,
Хто з далёкай вайны не прыйшоў.*

*Сотні жаўранкаў песні спяваюць,
У нябыт адлятаюць гады...*

*І бялітасны час пахавае
Ліхалецця былога сляды!*

*Сёння ўстаў над ракою шырокай,
Перамогу святкуеш ты ў май,
Варты славы, павагі бясконцай,
Запаведны і любви наш край!*

*Бондарава Лізавета Сяргееўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 11 г. Магілёва”*

Мая малітва

Я прагнулася рана на досвітку...
Як спакойна і ціха наўқол!
І замерла ад велічы, росквіту
Дзіўнай краіны маёй.

Край мой – магутны герой –
Пераможаным тақ і не стаў.
І ваеннай суровай парой
Межы родныя абараняў.

Не сқарыўся, не стаў на қалены,
Не змірыўся з прыгнётам чужым.
Здолеў ён зберагчы родны сцены,
Адрадзіцца і стаць зноў буйным.

Шчасце – жыць у мірнай краіне,
Бачыць усмешкі старых і дзяцей,
Разумець, што ніхто не загіне
Сярод многіх мільёнаў людзей.

Я малюся ўсім сэрцам да бога,
Қаб спакой панаваў на зямлі,
І пытанні, якіх вельмі многа,
Вырашыць словам (не куляй) маглі.

Қаб вайна не прыйшла на палеткі,
Не пасеяла роспач і гора,
Не таптала прыгожыя қветкі
І з қрыві не стварала бы мора.

*Я хачу, қаб заўсёды павольна
Бусел у небе блакітным лунаў,
Як і зараз, паважна, спақойна
На зямлю з вышыні паглядаў.*

*Ігнатовіч Яна Дзмітрыеўна,
вучаніца VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 45 г. Магілёва”*

Қожны з нас ганарыцца...

*Қожны з нас ганарыцца сям'ёй,
Қожны з нас ганарыцца зямлёй,
Краінай, Радзімай, Айчынай,
Блакітнай, зялёнай ... шчаслівай!
Ўсё добра, қалі за воқнамі мір
І родныя побач, на дрэве снягір.
Але ў гісторыі былі часы:
Чырвонымі сталі кроплі расы.
Вораг прыйшоў - і қожны трэці
Пайшоў у лапы страшэннай смерці:
Қожная хата, қожны қуток,
қожная вёска і гарадок...
Змагаліся супраць фашысцкага гада,
І перамозе ўсе былі рады.
Уся Беларусь спадзявалася: мір,
Змагалася, колькі ханала сіл.
Доўгія, цяжкія, галодныя леты...
Ад іх засталася адно толькі рэха...
Ніхто не жадае іх успамінаць,
Ніхто не жадае іх паўтараць.
Наша зямля - гэтая наша краіна,
Прыгожая, моцная, светлая, мірная.
І мы абяцаем, што мір зберажом,
Бабулі і дзеду прысягу даём!*

*Клепчукова Уладзіслава Русланаўна,
вучаніца VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі "Сярэдняя
школа № 18 г. Магілёва"*

Я веру

*Вайна – гэта гора,
Вайна - гэта мукі,
Вайна – гэта страты
І годы разлукі.
Вайна – гэта монстар,
Бязлітасны, дзікі,
Іклы яго востры,
Укусы шматлікі.
Ляціць над зямлёй ён,
Пускае пажары,
Зганяе ў палон
І дзяцей, і цяжарных,
Старых, абяздоленых
Душыць пачвара,
Калечыць іх душы,
Калечыць іх твары.
Хто выдумаў гора?
Хто выдумаў мукі?
Хто выдумаў страты
І годы разлукі?
Адкуль прылятае
Страшэнны і люты,
Навошта прыносіць
Народам пакуты?
Я веру: наступіць
Вясна на планеце,
Усцешацца людзі,
Усцешацца дзеці!*

*Касякова Ксенія Аляксееўна,
вучаніца VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 43 г. Магілёва”*

Поле

– Што такое поле? –
Спытаў у дзеда я. –
Ці цуд яно якое?
Ці простая зямля?
Дзед адказаў мне шчыра,
У вочы зазірнуў,
Святлом дабра і міру
Мяне ён прыцягнуў:
Вось ніва залаціца,
Найлепш не ўбачыш ты.
Нам ёсць чым ганарыцца,
Стаяць снапоў гурты.
А ёсць другое поле,
Ляжыць каля Дняпра,
Не ўбачыш ў наваколлі
Ніводнага двара.
Замест аўса і жыта,
Што там расці маглі,
Асқолкі мін, снарадаў
У зямлі той заляглі.
Гэрэлі “тыгры” на полі,
“Пантэры”, матацыклеты.
Байцы змагаліся за волю,
І Сіманаў ўсё бачыў гэта.
Дзед змоўк, уздыхнуў,
Мяне абняў за плечы...
Аднекуль бусел успырхнуў,
Над полем апусціўся вечар.

Янчукевіч Глеб Уладзіслававіч,
вучань VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 19 г. Магілёва”

Поле памяці

Стаіць капліца ў чыстым полі.
Стаіць не так ужо даўно.
Пастаўлена людскою рукою
Для памяці, не для кіно.

Паліта гэта поле кроўю
Тых, хто ў мінулую вайну
Закрыў наш Магілёў сабою,
Закрыў Смаленск, закрыў Маскву.

А сёння, пад сырой зямлёю,
Ляжаць астанкі тых байцоў,
Хто лёс аддаў за нас з табою.
Магільны груд – іх вечны кроў.

Ідуць дажджы ці свеціць сонца.
Вьюцьмяцелі ці вятры.
Байцам тым з поля не вярнуцца.
Нам жыць за іх... Нам жыць за іх...

Гарыць ціхонечка лампадка,
Даніна памяці жывых.
А тым салдатам толькі й трэба,
Қаб людзі помнілі пра іх.

Бондаравя Ванда Уладзіміраўна,
вучаніца VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “ВПК дзіцячы
сад – сярэдня школа № 12 г. Магілёва”

Ліст да Дзедэ Мароза

*Добры дзень, шаноўны дружа!
Маг, штукар і чарадзеі!
Уладар зімовай сюжы,
Снегу, холаду, завей!*

*Ліст табе пішу, шаноўны,
Добры, любы Дзед Мароз!
Ты на Новы год галоўны,
І нам з поўначы прынёс*

*Зіхаценне зорақ дзіўных,
Свету месяца з нябёс,
Па ўсіх сцежках і далінах
Быццам пацерақ натрос.*

*Я ж, хлапчына-васьмікласнік,
Шмат дарункаў не прашу.
Буду вельмі табе ўдзячны,
Калі здзейсніш, што хачу.*

*Ты маёй матульцы любай
Са свайго мяшкі дастань
Утульнасць дома, выгляд юны
І здароўе цераз край.*

*Думаю, што і для таты
Адшукаш без затрат
У мяшкі сваім багатым
Падарункаў ты зашмат.*

*Будзе хай на сэрцы лёгка,
Песні хай у душы гучаць,
Быццам навагодня хай ёлка,
Яго ўсмешкі зіхацяць!*

*І мяне сваёй увагай,
Дзед Мароз, не абміні.
Қаб вучыўся добра ў школе,
У завеі белай напрасі.*

*Сідарэнка Яўген Андрэвіч,
вучань VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 34 г. Магілёва”*

Расінка шчасця

– Што з табою, мілы хлопца? –

Дзед пытае ціха-ціха.

– Што задумаўся, маўчыш,
Як бярозка? Нешта сніш?

– Не, – адказвае малы.

На шчацэ – расінка шчасця.

А ў душы – сляды вайны:

Холад, смутак, цень нянасця...

– Ты не думай пра благое.

Ты прайшло, сышло навек,

Сонца-светач ззяе ў небе,

А зямлю цалуе смех.

Рэха дзён халодных, цёмных

Не вярнецца. Ты мне вер.

І бярозкі ліст зялёны

Будзе жыць, не знаць завей.

Зберажы расінку шчасця

І бярозку пад акном,

Каб жыццё цвіло, напасці

Не пякні зямлю агнём!

Хлопец ведае здаўна:

Мір, пануе цішыня.

Дзякуй Вам, байцы-героі!

Кліча заўтра! Ды якое!

*І з вачэй іскрынкі ярка
Азарылі ўсё вакол:
– Зберагу расінку шчасця,
І бярозку пад акном.*

*Зайцава Уладзіслава Уладзіміраўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 31 г. Магілёва”*

Восень, холад, дождж і вецер.
Қаля дома сорақ шэсць
Сумны, як адзіны ў свеце,
Қот сядзеў – густая шэрсць.

Як жа тут ты апынуўся?
Гаспадар твой дзе і дом?
Нехта қажа: “Ён згубіўся,
Стаў у падвале жыхаром”.

Слёз стрымаць тут немагчыма!
Як тақ можа ў свеце быць,
Што жывёлу з хаты людзі
Могуць узяць ды адпусціць?

“Мама, тата, ён жа змерзне
Лютай снежнаю зімой.
Знойзем дом қату –
Хто-небудзь возьме шэрага дамоў!”

Мы аб’яву далі разам
Разаслалі на ўвесь свет.
Верылі, што добрым часам
Дапаможа інтэрнэт

І аднойчы нечақана
Зазваніў наш тэлефон!
“Мы шуқалі сябра доўга,
Нам патрэбен толькі ён!”

*Сябар наш пушысты, чысты,
У хаце цёплай қоўдра, плед.
Вочы ззяюць прамяніста,
Любіць ён увесь белы свет.*

*Мяккай лапкай дакрануўся
Да сардэц усіх людзей.
Я жадаю, каб у свеце
Да жывёл былі дабрэй.*

*Філіпава Яна Валер'еўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 5 г. Магілёва”*

Не знішчыць мінулае

*У сне чароўным бачыла я месца...
Жыццё спачатку можна там пачаць.
Там, як у немаўляці, б'еца сэрца,
Душа ірвецца радасцю крываць.*

*Там ёсць қаханне, здрада і надзея.
Там ёсць вясна і лета, восень і зіма.
Усё там, быццам у рэальнай дзеі,
Адна адметнасць: памяці няма.*

*І пад уражаннем імгненнага парыву,
Без лішніх роздумаў туды я ўвайшла.
І сапраўды, час прошлы раптам згинуў,
Але пустэча пеплам на жыццё лягла.*

*Не трэба знішчыць прошае імкнуцца,
Інакш у будучым табе не апынуцца.*

*Герасімчук Ганна Мікалаеўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 9 г. Магілёва”*

Зарапад

Ціхі вечар надыходзіць
Хутка цемра, цішыня.
Месяц на неба выводзіць
Зоркі ў заканчэнні дня.

Зоркі стануць у парадак,
Вось ужо сузор'яў шмат...
Колькі ў небе зноў загадак –
Вось, напрыклад, зарапад.

Зоркі падаюць чамусьці
З роднай вышыні нябёс.
Людзям добрых пажаданняў,
Мусіць, зарапад прынёс.

Пагляджу ў начное неба –
Зоркі ўсе пералічу.
Зарападу пачакаю –
Пажадаю, што хачу!

Захарава Маргарыта Аляксееўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 25 г. Магілёва”

Маці

Маці, матуля... Родныя словы
З самага сэрца нашае мовы.
Хто, як матуля, цябе прыгалубіць?
Болей, як маці, ніхто нас не любіць.

Маміна казка – ноч у снах,
Маміна песня – радасць і воля,
Маміна сэрца заўсёды ў трывозе,
Маміны думкі з намі ў дарозе!

Маміны вочы над намі, як зоры,
Аберагаюць ад болю і гора.
Маміна ўсмешка – сонца ласкавае,
Мама на свеце лепшая самая!

Казлова Ганна Яўгенаўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 27 г. Магілёва”

Наш гонар

*Натхненнем і паэзіяй сагрэты,
Агеньчыкамі бесядзянскай хвалі...
Шляхі-прасторы ўсяго Сусвету
Глыбіннай плынню ў вершах загучалі!
О так, паэт! І мужны, і сапраўдны,
Народа сын, Радзімы абаронца!
Абвешчаны вялікім знаўцам праўды,
Рашучы, справядлівы, шчыры творца!
І вось на паўмільярдным кіламетры
Стагоддзі мы душою адчуваем.
Лятуць гады, страчаем часу нетры,
Адвечныя ўсе ісціны прымаем.
Вясна, жыццё – чытаем усё нанова,*

*Сафонава Сняжана Сяргеёўна,
вучаніца VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 15 г. Магілёва”*

Малая радзіма матулі маёй

*Малая радзіма мамы маёй
Здаецца з дзяцінства мясцінкай сваёй.
Якая ж яна, старонка мая,
Бабулі, дзядулі, матулі зямля?!*

*Нічога дзіўнога, здаецца, няма.
Лугамі, лясамі чаруе сама.
Прасторы, узгоркі, лагчынкі,
Шырокі гасцінец, малыя сцяжынкі...*

*Вёска на трасе Бабруйск – Магілёў,
Віецца дарога між шырокіх палёў.
Усцяж магістралі прысады бяроз,
Па полі қанаўкі з қарунқамі лоз.*

*Бярозкі садзіла прабабуля мая.
Қанавы қапалі, қаб соҳла зямля.
Няма ўжо на свеце прабабкі маёй,
Алея ж бярозақ здаецца сваёй.*

*Грэза-рачулқа цячэ недалёқа,
Вёска ж мая на ўзгорку висоқа.
Сажалқа ёсць, азярцо неглыбоқае,
Неба заўсёды, па мне, тут висоқае.*

*Вёска была на людзей тут багата,
Сёння ж пустая вясковая хата.
Вельмі спақойна, прыгожа, чароўна...
Пойдзеш у лес – грыбоў, ягадақ поўна.*

*Свежа і ціха на рэчыцы імклівай,
Выцягнеш рыбінку – станеш шчаслівай.
А недалёка сады ўсцяж қалгасныя.
Яблынек, грушақ радочкі выразныя.*

*Дзед за парадқам у садочку сачыў.
Дзень Першамая заўсёды тут быў.
Матульқа шануе старонку сваю,
Цэніць і любіць, і я ж працягну!..*

*Любянкова Анастасія Андрэеўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 33 г. Магілёва”*

Зімой

*У родны край прыйшла зіма,
З сабой прынесла снег, марозы.
Пакрыла інеем яна
Рабіны, клёны і бярозы.
Засыпаў снег усё вакол,
У полі стала пуста, глуха.
А ў лесе, як галодны воўк,
Гудзе і вые завіруха.
Нібы чырвоныя шары,
Якія свецяцца здалёку,
Сядзяць на дрэвах снегіры
І радуюць людское вока.
А дзеці не зважаюць на мароз,
Туляюць весела ў снежкі,
Хоць шчыплецца мароз да слёз,
На тварах свецяцца ўсмешкі.*

*Графімовіч Марыя Сяргеёўна,
вучаніца VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 43 г. Магілёва”*

Родная мова

*Гук за гукам – вось і словы,
Што складаюць нашу мову.
Мова ж лашчыць і чаруе,
Грэе сэрца і хвалюе.*

*Чыстым голасам спявае,
Раны гоіць і натхняе.
І звініць, што ручаёчак,
Як ласкавы той званочак.*

*Мова ззяе, што вясёлка!
Што рабіны кідкай гронка,
Што матуліна ўсмешка,
Так ласкае напрудвесні.*

*Ганаруся роднай мовай!
І народам! І зямлёю!
Не знайсці іх прыгажэй
Майму сэрцу даражэй.*

*Галушкіна Анастасія Ігараўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 40 г. Магілёва”*

Магілёву

Горад старажытны, сінявокі,
Легендарны і святы.
Пут бяжыць Дняпро шырокі
З-пад высокае гары.
Пут дзівоснымі садамі
Вуліц поўніцца прастор.
Зіхатлівымі агнямі
Сустракае кожны двор.
Ты – наш сімвал гераізму!
Колькі доблесных сыноў
Страціў у барацьбе з фашызмам,
Наш герой – родны Магілёў!
Горад выстаяў у часе
Ліхалеццяў і нягод.
А падняў цябе з руінаў
Працавіты наш народ.
Хутка зноў ты ажывіўся
І палепшыў воблік свой.
Як той фенікс, адрадзіўся
І цяпер стаіш сцяной
Над нашай будучыняй светлай,
Над гісторыяй усёй.
Для мяне – заўсёды лепшы,
Ззяеш у сэрцы цеплынёй.
Дык жыві і развівайся,
Горад-казка над Дняпром.
Толькі ў кветкі ўбірайся,
Будзь шчаслівы, родны дом!

Максімава Дар'я Дзмітрыеўна,
вучаніца VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 35 г. Магілёва”

Вайны не жадае ніхто

*Вайны не жадае ніхто на планеце:
Ні нашы бацькі, ні малыя дзеці!
Адкуль жа ўзялася такая навала,
Што нашу Радзіму қалісь напатқала?*

*Шчасце, сям'я, дзяцінства, қаханне...
Ўсё гэта было – засталосся расстанне...
Крычаць фотаздымкі: “Не рушце жыццё!
Яно ад матулі ўсім нам дано!”*

*Прайшло семдзесят пяць гадоў,
Але ведаю я,
Яқ плақала горқа қраіна мая.*

*Матуля – Радзіма, Матуля – Зямля!
Қлянуса, што Я - абарона твая!*

Казакоў Даніл Віктаравіч,
вучань VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 18 г. Магілёва”

Бярозка

Бярозка адзінокая мая,
Стайш, як сіраціна, каля хаты.
Сустрэць імкнуся я цябе здаля
І сваякоў убачыць вельмі рады.

Мне часта снішся на начах
У горадзе шумлівым, неспакойным.
Стайш ты, адзінокая, у вачах,
А я сумую на куточку родным.

Мясціны мілыя, спяшаюся да вас
У кожную свабодную часіну.
Бярозка белая махае мне падчас,
Калі прыеду на сваю радзіму.

Чакай, прыеду да цябе,
Сустрэнь мяне зялёнаю лістотай.
Куточак родны вабіць да сябе,
Я да яго імкнуся ўсёй душою.

Шоскіна Марыя Раманаўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 37 г. Магілёва”

Капрызная зіма

*Дзе ж наш снег?
Дзе ён блукае?
І чаму не прылятае?
Снег з лістотай размаўляў
І вядома запаздаў.
Хутка, хутка ён вярнецца,
Ляжа роўна на палі,
Лёдам ён пакрые рэкі,
Будзе бела на зямлі.
Будзе добра і прыгожа,
Будуць санкі і канькі,
Будзе холад і марозы,
Снег, сняжок, хутчэй прыйдзі!*

*Мартыненка Ганна Віктараўна,
вучаніца VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 4 г. Магілёва”*

Гэта мой кут

*Бярозы, рабіны
Уздоўж каляін,
І нівы, дзе қолас
Схіліўся да глебы...*

*Қашлатыя елкі,
Палянкi суніц,
Празрыстыя росы,
Блақітнае неба...*

*Азёры глыбокія,
Шчыры народ,
Мой бацька і маці
Працуюць на славу.*

*Я тут нарадзілася,
І гэта мой кут.
Усім сваім сэрцам
Яму я аддана!*

*Голік Таццяна Сяргеёўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 25 г. Магілёва”*

Мая зямля

Мы дзеці маці- Беларусі,
Мы дзеці мацеркі- Зямлі!
Ніколі сэрцам не зракуся
Я роднай матчынай зямлі!
Мне любы мілыя палеткі,
Рачулкі, пушчы і бары,
І ўсе куточкі і мястэчкі
Чароўнай, казачнай зямлі.
Душа мая належыць Мінску,
А ў сэрцы Магілёў жыве!
Мне Полацк ноччу ў сны прыходзіць,
А Віцебск песняю заве.
І колькі буду жыць на свеце
Любоў у сэрцы пранясу.
І перадам я сваім дзецям,
Як шчыра я цябе люблю – Мая ЗЯМЛЯ!

Хліманкова Ганна Сяргееўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 32 г. Магілёва”

Распаведай мне, хлопец, пра тую вайну...

*Ты глядзіш з фотаздымка прыгожы такі,
Пасталелы, а погляд юнацкі, жывы.
Ветэран той далёкай, жахлівай вайны—
Прадзед мой, пераможца і воін былы.*

*Не дажыў да майго нараджэння, не змог
Распаведаць мне прадзед пра тую вайну.
Да Берліна дайшоў — у зямельку не злёг
І ніколі не плакаў пра долю сваю.*

*Партызанам пачаў ён свой шлях у вайну,
Ваяваць давялося ў гвардзейскім палку,
Хлопец цвёрда зажаў кулямёт у руку,
З перамогай прайшоў праз Еўропу ўсю.*

*Я не плачу пра тых, хто дзяцінства не меў,
Перамогі вялікай ім песні пяю.
Фотаздымак прадзедаў я ў рукі вазьму,
Ганарліва на горадзе ў свята прайду.*

*Краўчанка Сафія Ігараўна,
вучаніца VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 21 г. Магілёва”*

Клятва

Перамога. Свята. Май.
Сіні-сіні небакры.
Пераможцам шлём прывет.
Сярод іх быў мой прадзед.
Ён у сямнаццаць стаў салдатам,
Многа раз хадзіў у атаку,
І вярнуўся ён дамоў
З Перамогаю, герой.
Потым сеяў, хлеб расціў,
Чытаць сына навучыў.
Марыў сто гадоў пражыць.
Унукаў-праўнукаў любіць...
Цішком зноў вайна падкралась –
Міна ў полі разарвалась...
Сіратою рос мой дзед.
Захаваў для нас партрэт.
Я гляджу на фотаздымак,
Паўтараю без запінак:
“Помнім, дзед, дзеля чаго
Ты аддаў жыццё сваё.
Ліхалецце адвядзём,
Зямлю нашу зберажом!
І няхай на ўсёй планеце
Будзе мір, смяюцца дзеці!”
Перамога. Свята. Май.
Сіні-сіні небакры.
Пераможцам шлём прывет.
Сярод іх быў мой прадзед!

Госцеў Яўгеній Алегавіч,
вучань VII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 34 г. Магілёва”

Мой Магілёў

Мой родны куточак мяне захапляе,
Гісторыяй, мовай на творчасць натхняе.
Я Магілёвам сваім ганаруся,
З яго дабрыві, прыгажосці дзіўлюся.

Дзіўлюся з паданняў, і казак, і вершаў,
Са светлых вясновых праменьчыкаў першых,
З цудоўнай вясёлкі, цікавай і чыстай,
З расінкі, іскрыстай і шчырай, празрыстай.

Празрыстай надзеяй усе зоры спяваюць,
Святла і добра Магілёву жадаюць.
Ласкавае сонейка нас сагравае,
Пяшчотаю цёплай заўсёды вітае!

Вітае струменьчыкі нашай Крыніцы
І дзіўныя гукі з высокай званіцы,
Якія гучаць на ўсё Падміколле,
Дзе думкам – душэўны спакой і раздолле!

Раздолле жыцця, маладосці, каханьня –
Усіх абдымае шчаслівае ранне!
І мірнае неба над горадам родным,
Над краем славытым і мужным, свабодным!

Свабодным напевам гучаць нашы песні!
Іх птушкі прынеслі з сабой напрудвесні...
З усмешкай буслоў Магілёў сустракае...
Мой родны куточак мяне захапляе!..

Гур'янава Віта Валянцінаўна,
вучаніца VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 15 г. Магілёва”

Роднаму гораду

Шы здзіві мяне фарбаў дзівосамі,
У футра гукаў душу агарні.
Пацалункамі зорнымі, роснымі
Маё сэрца цяплом абдымі.

Я малюю любоў з шэрай рانیцы
І да захаду доўгага дня...
За алоўкам маім думкі цягнуцца,
Як да Чорнага мора рака.

Мой куточак Зямлі! Я турбуюся,
Каб жыццё тваё добрым было,
Каб лютэрка Сусвету ўсміхнулася,
Гледзячы на тваё харакство.

Спрабаванняў табе столькі выпала –
Перапоўняць пакут акіян!
Усё ты здолеў прайсці, гора вытрымаў
І не згінуў ад жудасных ран.

Родны мой Магілёў! Хай шчаслівымі
Нараджаюцца дзеці твае!
Хай на кожнага з іх хопіць шчырасці,
Дабрыні і спагады ўдвайне!

Я пабачу шмат розных краін, навандруюся.
Дзесьці стрэну қаханне сваё...
Штолькі ў снах усё адно: твае вуліцы,
Плошчы, скверы, будынкi, святло...

*Ад сябе не збяжыш, не схавашся.
Мае думкі належаць табе.
Я малюю любоў з кожнай раніцы
Да пары, пакуль сэрца жыве.*

*Зарэмская Аляксандра Уладзіміраўна,
вучаніца VIII класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 33 г. Магілёва”*

Памяць

Идуць гады... Плывуць гады...
І як птушкі пралятаюць!
Была вайна. Даўно прайшла...
А памяць нас у той час вяртае.
У тыя страшныя гады,
Калі змагаўся люд з навалай,
Усе збіраліся ў рады
І білі ворага пад вершы Коласа, Купалы.
А Магілёў стаяў, як Леў,
Ля вёскі Буйнічы трымаў ён абарону.
Нам тую бітву Сіманаў апеў,
Жывых і мёртвых славячы герояў.
Змагаліся паэты-землякі
На ўсіх франтах і ў партызанах,
І баявыя вершы Тысіна, Кірэенкі
Чыталіся ў ақонах, а не ў залах!
Пісалі вершы, славілі байцоў,
І выпускалі партызанскія газеты.
Сваім пяром у бой вялі хлапцоў,
Пяро, як штык,- вось зброя для паэта!
Той грозны час выпрабання дату
Нам не забыць, хоць час ідзе наперад,
Словы паэтаў-франтавікоў гучаць набатам,
Гартуюць гонар наш і нападняюць верай.

Баранова Марыя Андрэеўна,
вучаніца IX класа
дзяржаўнай установы адукацыі "Сярэдняя
школа № 28 г. Магілёва"

*Гады ліхія, як навала,
Прайшліся на маёй зямлі,
Але ты выжыла, стрывала
У вайной апаленыя дні.*

*Змагалісь разам усе народы
За мір, за шчасце, за спакой.
Сабою закрывалі доты,
Ішлі на смерць у няраўны бой.*

*Як многа засталася ў полі
Ляжаць на зморанай зямлі.
Не захацелі жыць у няволі,
Радзіме здрадзіць не змаглі.*

*Дзяды здабылі перамогу,
Каб мы ішлі ў славу ты шлях,
Каб выбралі сабе дарогу:
Лячыць, вучыць ці жаць у палях.*

*Ад нас далёка тая дата,
Што абвясціла людзям мір.
Ад шчасця плакаў, не саромясь,
І радавы, і камандзір.*

*А тыя слёзы нашых дзедаў
Збыць нам памяць не дае.
Яны заўсёды будуць людзям
Нагадаць аб той вайне.*

*Гарматы гучна залпы білі,
Узняўся Перамогі сцяг.
“Ура” крычалі ў кожнай хаце,
І гукі ішлі на ўвесь прасцяг.*

*І тыя гукі рэхам моцным
У нашу памяць увайшлі,
Қаб мы і нашы пақаленні
Навекі памяць збераглі!*

*Карасёў Андрэй Юр'евіч,
вучань X класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 46 г. Магілёва”*

Зімовы вечар. Цішыня.
Я баўлю час у інтэрнэце.
Гартаю розныя спасылкі:
Што дзеецца ў белым свеце?
Зайшла на “Куфар” і дзіўлюся:
Чаго народ не прадае!?
Адзенне, посуд, нават кошкі –
Каму чаго не дастае.
І раптам бачу: МЕДАЛІ.
“За баявую славу”, “За адвагу”...
І словы “прадаю”, “мяняю”
Маю прыцягваюць увагу.
Што прадаеш ты, чалавек,
І што мяняеш?
Ён галаву злажыў навек,
А ты багацце нажываеш!
Хто навучыў цябе, калі
Грашамі мераць медалі?
І што сказалі бы Карпенкі,
Глечыкі і Свісты,
Пабачыўшы, як ганарыста
Швар свеціцца твой ад здабычы.
Баец ішоў за Перамогай,
Пад кулі кідаўся, пад танкі, пад гарматы.
А ты секундай радасці ўбогай
Ацэньваеш свае затраты.
Яшчэ не позна: спахапіся!
Зірні ў вочы тым,
Што засталіся

*Жывымі.
Мала іх.
З гадамі шансаў менш і менш
Ім пакланіцца.
Нам імі трэба ганарыцца,
А не наладжваць таргі
Сумлення, памяці, павягі.
Замест бесчалавечнае знявагі
Часцей заглядвайце на куфар у душы.*

*Соп Аляксандра Сяргеёўна,
вучаніца X класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 25 г. Магілёва”*

Я дзякую

*Я дзякую табе, слаўты наш зямляк,
Народжаны зямлёй дрыгавічоў учора,
За вернасць лёсу палачан,
За павязь крэўную з сям'ёю.
Я дзякую табе, удумлівы пясняр,
Спавіты беларускасцю бясконцай,
За матчын спеў, за бацькаў дар,
За мілаванне мовай роднай.
Я дзякую табе, няўрымслівы змагар,
Упэўнены, прадбачлівы і смелы,
За вольнасць мар, за сэрца жар,
За еднасць ісціны і веры.
Я дзякую табе, прасветлены прарок,
Непадуладны чарам-хмарам,
За веру ў новых вёснаў крок,
За гонар незалежным краем.
Я дзякую табе, узнёслы наш мастак,
З душой дзіця і стрыжнем князя,
За “Каласы...” – дабра прасцяг,
За гімн любві чазеніі на скалах...
Я дзякую табе, вялікі Чалавек,
За шлях твой, мужны і шчаслівы!
За смак быцця, за песень лек,
За любасць да жыцця Айчыны!
Я дзякую табе, бясконцы Чалавек!
Я дзякую табе навек!*

*Сушко Вольга Аляксееўна,
вучаніца X класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 31 г. Магілёва”*

***

*Штодзень чакаю цябе ў парку,
І восень наступае зноў.
А я сяджу, гляджу на лаўку,
Дзе мы спаткаліся з табой.*

*Гляджу на стары фотаздымак
І ўспамінаю твая дні,
Калі ўвосень, у гэтым парку
Ад вечара і зноў да ранку
Цвілі қаханьня нашы мары,
Плылі қаханьня нашы дні.*

*Але аднойчы не прыйшоў ты...
Мабыць, забыўся пра мяне?..
Але ж ты ведай, што ад ранку
Чакаю я цябе ў парку,
І восень наступае зноў...*

*Мысава Алеся Алегаўна,
вучаніца XI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Гімназія
№ 4 г. Магілёва”*

Ганаруся Радзімай

*Я ганаруся маёй Радзімай,
У свеце лепшай, у душы адзінай,
Прыгожай, моцнай і свабоднай,
Для добрага жыцця, для шчасця годнай.*

*Я ганаруся лепшымі сынамі,
Хто жыў раней, хто побач з намі
Стварае славу роднае зямлі.
У нашай памяці застаюцца яны.*

*Францыск Скарына і Адам Міцкевіч,
Янка Купала, Казімір Малевіч,
Жарэс Алфераў, Домрачава Даша –
Яны ды іншыя – пашана наша!*

*Я ганаруся са слязамі на вачах
Людзьмі, што вытрымалі боль і жах,
Падчас вайны гарой стаялі за Айчыну,
Смуткую аб ўсіх, хто без пары загінуў.*

*Ад куль варожых злэг у полі
Ці быў закатаваны ў няволі,
Аб мірных жыхарах Хатыні,
Аб вёсачках, што сталі ўспамінам...*

*Сучаснаю краінай ганаруся
І нізка ў ногі пакланюся
Будаўніку, настаўніку і хлебаробу,
Што твораць людзям на спадобу.*

*Я ганаруся краявідамі прыроды,
Што радуюць нам вока год ад году,
Буслоў лунаннем вольным у нябёсах,
Адзіным з Беларуссю лёсам!*

*Клімава Валерыя Вітальеўна,
вучаніца IX класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 40 г. Магілёва”*

Думкі

Маленства. Дзяцінства. Юнацтва.
Жыцця пралятаюць гады.
Здаецца ўчора радзіўся,
А вось першакласнік ужо ты.
Праз дзесяць гадоў - ты дарослы.
І будзеш трымаць ужо адказ
За тое, што здзейсніш, што мусіш...
І гэта ўсур'ёз, а не фарс.
Здаецца, у школе нас вучаць,
Як гора-бяду абмінаць...
Аднак будзеш ты, а не іншы
Жыццёвую сцежку таптаць.
Як хочацца нам, каб адразу
Была яна гладкай, прамой.
Таму шлём у неба заказы,
Каб лёс прадказаў астраном.
А трэба паверыць у сілы,
У веды, што ўклалі ў нас.
І здзейсніцца мара, магчыма,
Вяршыні пақорацца ўраз.

Пунцэль Ульяна Валер'еўна,
вучаніца XI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 34 г. Магілёва”

Над роднай зямлэй

*Над роднай зямлэй
Ласкавейшае сонца.
Над мілай старонкай
Яснейшае неба.
Я нашаму краю
Удзячны бясконца.
Мне земляў чужых
І багаццяў не трэба.
Мне б толькі да белых
Бяроз прытуліца.
Падыхаць празрыстым
Павеетрам гаючым.
Чысцюткай вадзіцы
З крыніцы напіцца.
За родны свой край
Паміраць не балюча.*

*Румянцаў Павел Аляксандравіч,
вучань XI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 43 г. Магілёва”*

Мне кажуць : “Яна памерла”.
Гавораць, што нежывая...
А я з дзеясловам “верыць”
Сябрую і ўголас спрагаю.

Я веру, што мова продкаў
Не згіне праз нейкі час.
Мы верым, што словам родным
Паўсюды сустрэнуць нас.

Як раўчукі напрудвесні
Сцяжынкай цякуць напямкі,
У душу беларускае песні,
Мой дружа, павер і ты!

Пакуль разважаюць па звыцы,
Што мовы маёй не існуе,
Я зноў, як ваду крынічную,
Словы па кроплі смакую.

Суніцы, зязюля, прыгоды,
Шата, матуля, чабор...
Спятаюцца словы родныя
У просты прыгожы ўзор,

Што тканы рукою матчынай
Для дзетаў і родных сваіх.
У продкаў, Радзіму, спадчыну,
Скажыце, верыце вы ?

*Тучыць хай мова Купалы
На вуліцы, дома, у школе,
У дзіцячым садку, у трамваі,
Запоўніць сабой наваколле!*

*І ў гэтым вольным прасторы
Слухай, як мова бруіцца!
З гэтай крыніцы моўнай
Кожны хай наталіцца!*

*Кудрашова Дар'я Ігараўна,
вучаніца ІХ класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 27 г. Магілёва”*

Яго жыццё, яго наветра,
Яго душа і яго кроў,
Дзве сотні тысяч кіламетраў –
І гэта ўсё – яго любоў.

І гэта ўсё яго Радзіма:
Мінск, Орша, Брэст і Рагачоў.
Ён стаў вядомым яе сынам,
Адным з выдатнейшых сыноў.

Вось тут прайшло яго дзяцінства.
На гэтым месцы насталеў,
Пазнаў з краінаю адзінства
І старасць тут жа ён сустрэў.

Лісты каштанаў пад нагамі,
І пад сярпом тут қаласы.
Нават і Стаха паляванне
Здолеў убачыць добры сын.

Паміж нямых братоў размову
Пачуў Уладзімір у цішы.
І роздум свой пра родную мову
Аддаў паперы шырыні.

Бліны на дрэве ён убачыў,
З вярбы ён грушы спрабаваў.
За барвяным шчытом схаваўшысь,
Птушыны суд ён назіраў.

*Сустрэўшы з Быхава дзяўчыну,
Былое полымя ў грудзях
Адчуў, і вогнішча рабіны
Адлюстравалася ў вачах.*

*Аддаўшы душу Ёй – Радзіме,
Застаўся ён з ёй да канца,
Пад небам нашым светла-сінім
Не страціў імя тварца.*

*Кашанкоў Дзяніс Сяргеевіч,
вучань XI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 5 г. Магілёва”*

Пад мірным небам

*Ці еду я гасцінцам бойкім,
Ці іду дарогаю лясной,
Наўкол плыве блакіт бясконцы,
Пануе расць і спакой.*

*Я чую, як клякоча бусел,
Зязюля цешыць варажбой...
Іду адна і не баюся
Туляць па сцежцы палявой.*

*Мне летам сонца лашчыць рукі,
Зімой сняжынкі абдымаюць,
Вясною цешаць птушак гукі,
Увосень клёны сум здымаюць.*

*Штодзень імкнуся я вучыцца,
Қаб болей ведаў атрымаць.
І ў вольны час мне не сядзіцца –
Магу як след адпачываць.*

*Бо мой народ тры часткі веку
Жыве ў краіне без вайны.
І не трывожаць чалавека
Начамі жудасныя сны,*

*Як смерць прымаў народ магутны,
Цярпеў і здзекі, і прымус,
Як знік з зямелькі шматпакутнай
Аж қожны трэці беларус.*

*Як гінупі ад куль варожых,
Не вынеслі галодных дзён...
А колькі на лугах і пожнях
Лягло герояў без імён...*

*Краіны іншай мне не трэба,
Штут кожны пах - душэўны лек,
Бо я жыву пад мірным небам
І я – шчаслівы чалавек!*

*Карпенка Ірына Аляксееўна,
вучаніца IX класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 13 г. Магілёва”*

Сустрэча з матуляй

Ты прыходзіш у сне да мяне, мая любая мама.
Свеціш цёплым праменем вясёлай усмешкі сваёй.
Ты ласкаеш мяне і галубіш пяшчотай таксама,
Прытуляеш да сэрца, як некалі ранняй вясной.

Я смяюся, тваёй дабрынёй абласканая,
Гладжу хворыя рукі такія худыя твае
І не веру, што толькі ў сне ты такая чаканая.
Толькі ў сне ты галубіш, люляеш і песціш мяне.

Як нялёгка ў жыцці больш не чуць дзіўнай мамінай мовы.
Цяжка з сэрца мне вырваць той чорны і жудасны дзень
І адчуць, зразумець, што ніколі-ніколі мае ўжо словы
Не паклічуць, не вернуць цябе ці хоць толькі твой цень.

А цяпер, як заўжды, мне патрэбна тваё выхаванне,
Як знайсці, выбраць правільны шлях у нялёгкім жыцці,
Дзе вучыцца далей, не баяцца як мне хвалявання,
Чалавекам як стаць і сцяжыну сваю дзе знайсці?

Ты вярніся ў сне да мяне, мая птушка-красуня.
Прыляці, каб з табой мне пабыць хоць разоў.
Прыплыві да мяне ты, мая дарагая матуля,
Хоць у думках наведай свой родны і мілы куток...

Гушчык Дар'я Генадзьеўна,
вучаніца XI класа
дзяржаўнай установы адукацыі "Сярэдняя
школа № 21 г. Магілёва"

Памяць

Над краінаю сонца ўздымаецца ранкам,
Разам з ім новы дзень сустракаем і мы.
Сінь нябёсаў, цудоўныя спевы заранкі,
След расы на траве, над рақой туманы.

Мне красы Беларусі заўжды будзе мала.
Хай яна застаецца свабоднай ад бед!
І ўявіць зараз страшна, якая навала
У сорақ першым тады ахапіла ўвесь свет.

Чарната, мо чарней нават қолеру нocy,
Стрэлы, қрыкі, пажарышчы, попел і дым.
Бы шалёнай пачварай, вайна лезла ў вочы,
Успамін қаб пақінуць пра ліхія гады.

Разрываліся міны, грымелі снарады,
І атрады ішли ўсё адзін за адным.
І ваенны, і ўрач, тқач, настаўнік, важаты –
Қожны трэці ішоў паміраць маладым.

Аддавалі жыццё мужна, смела, рашуча,
Паказалі нашчадқам, як Радзіму любіць,
Маяқом Перамогі праз цярністыя қручы
Неслі словы свабоды: “Беларусь будзе жыць!”

І жыве яна, наша матуля-Радзіма,
Лашчыць сонейқам цёплым сваіх жыхароў.
А нашчадкі-сыны помняць қожнае імя
Абаронцаў, чыя пралівалася қроў.

*Узвышаюцца скрозь тут і там абеліскі –
Гэта вечная памяць у сэрцы зямлі.
І паклон назаўжды абаронцам тым нізкі
За свабоду і волю, што нам прыняслі!*

*Масейкіна Анастасія Русланаўна,
вучаніца IX класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 40 г. Магілёва”*

Мой родны горад

Мая маленькая радзіма,
Мой родны горад Магілёў!
У садзе кволая рабіна,
І шум таполяў над Дняпром.

Прыветлівыя магілёўцы
І годных храмаў перазвон.
Крыжы купаюцца ў сонцы,
Званы склікаюць на паклон.

Не спіцца ночкай аksamітнай –
У хаце вокны расчыню
І палячу душой адкрытай
У гарадскую цішыню.

Вось ратуша мяняе колер,
Вось горды Днепр, манастыр,
Друкарня, дзе ўладарыў Собаль,
Убачыў свет яго “Псалтыр”.

Ля Параскевінай крыніцы
Мы ўсе ачыцімся душой.
Сюды прыходзяць памаліцца,
Паспрабаваць вады жывой.

Святое Буйніцкае поле...
Загінуўшых там не злічыць.
Яны для нас здабылі волю,
Қаб мы маглі шчасліва жыць!

*Мая вялікая Радзіма,
Мой слаўны горад Магілёў!
Куточак, мне з дзяцінства мілы,
Мая зямля, мая любоў*

*Токарава Аліна Андрэеўна,
вучаніца IX класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 27 г. Магілёва”*

Асенняя завяя

*Іду па вуліцы. Вецер. Завяя.
Завяя з лісцяў, што падаюць з дрэў.
Якія ж думкі мне вецер навее?
А ён пра ўсё мне паяе нараспеў!*

*Пяе ён пра тое, што добра на свеце
Жыць, думаць, смяяцца і родных любіць!
Пяе ён пра шчасце зямное, дзе дзеці,
Бы кветкі на лузе, і радасць бурліць!*

*Шапоча асенні мне ветрык на вуха,
Як трэба мне маці сваю берагчы,
Каб на сталасці год душэўная скруха
Не прыйшла да мяне, быў спакой на душы.*

*А яшчэ мне спяваюць дажджынкі ў лісці,
Што лепей няма мне Радзімы маёй,
Дзе з қоласам траўка просяць забрысці
У свет беларускай прыроды святой!*

*Шапоча і лісце, шапоча і дожджык,
Шапоча і қожны қуток дарагі,
Што самы қаштоўны і мілы қуточак
Птой, дзе ты нарадзіўся! Яго беражы!*

*Адқазань табе, ветрык, я, любы, хачу,
Што твой завет праз жыццё пранясу.
Пвае ўсе наказы штогодна, штодня
Я вықанаць мушу як трэба, спаўна.*

*Я буду любіць, я буду қахаць,
Я буду ўсім шчасця ў свеце жадаць
І вартым імкнуцца быць родных сваіх,
Қаб твар усміхаўся людзей дарагіх!*

*Дуброўскі Данііл Анатольевіч,
вучань XI класа
дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя
школа № 34 г. Магілёва”*